

107

F

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

107F

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.

امام خمینی (ره)

صبح جمعه

۹۳/۱۲/۱۵

دفترچه شماره ۱ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره های دکتری (نیمه متمرکز) داخل - سال ۱۳۹۴

تاریخ - تاریخ اسلام (کد ۲۱۰۷)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (تاریخ جهان اسلام از آغاز تا پایان عصر عثمانی - تاریخ ملل و نحل و اندیشه سیاسی تاریخ اسلام، روش تحقیق و منبع شناسی در تاریخ اسلام)	۹۰	۱	۹۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

اسفند ماه - سال ۱۳۹۳

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

- ۱- فاطمیان پس از ترک مغرب به سوی مصر، کدام سلسله زیر را جانشین خود در مغرب کردند؟
(۱) بنی حماد (۲) بنی زیری (۳) مرابطون (۴) بنی مرین
- ۲- کدام مورد از عوامل ضعف و انقراض حکومت ممالیک مصر به حساب می آید؟
(۱) عقب افتادگی آنها در مسائل نظامی (۲) کاهش ورود بردگان مملوک به مصر
(۳) غلبه روح نظامی گری بر کشورداری (۴) گرفتار شدن در بازی دولت های حوزه مدیترانه
- ۳- وضعیت دولت عثمانی در اواخر قرن ۱۸ چگونه بود؟
(۱) قدرت حمله را از دست داده به حال دفاع درآمده بود.
(۲) در حال تثبیت قدرت خود در نواحی مختلف بود.
(۳) با تأسیس انواع موسسات شهری تبدیل به کشوری مرفه شده بود.
(۴) در پی تأسیس قوای مقننه و قضاییه دارای حکومت مشروطه شده بود.
- ۴- عبدالرحمان سوم اموی برای مقابله با حملات احتمالی فاطمی ها به اندلس چه اقداماتی انجام داد؟
(۱) مانع وحدت مخالفان مسیحی داخلی با فاطمیان شد.
(۲) مخالفان مسیحی خود را تکریم کرد.
(۳) خود را در مقام دینی صاحب فتوا خواند.
(۴) ناوگانی ترتیب داد و شهر سبته را تصرف کرد.
- ۵- قصد ابوطالب عموی پیامبر (ص) از مستقر کردن بنی هاشم در شعب ابی طالب چه بود؟
(۱) آماده کردن محیط برای بسط دعوت پیامبر (ص) (۲) مقابله با بنی هاشم آزاری قریشیان
(۳) داشتن امکان عملی مراقبت از رسول الله (ص) (۴) اعتقاد به دفاع از یکتاپرستی در مقابل شرک
- ۶- عبیدالله بن ابی رافع کیست و چه نقشی در تاریخ نگاری اسلامی دارد؟
(۱) استاد واقدی است و اخبار و مغازی رسول خدا (ص) را جمع کرد.
(۲) کاتب دربار اموری است و ماجراهای فتنه کبری را نوشت.
(۳) استاد محمد بن هشام کلبی است و عهدنامه های پیامبر (ص) را جمع کرد.
(۴) کاتب امیرالمومنین علی (ع) است و نام صحابه حاضر در جنگ های دوران امام را نوشت.
- ۷- بنی حفص در ابتدا کارگزار کدام حکومت مغرب بودند؟
(۱) موحدین (۲) بنی مرین (۳) مرابطون (۴) بنی حماد
- ۸- کدام مورخ معتبرترین و وسیع ترین اطلاعات را در مورد بت پرستی ارائه می دهد؟
(۱) عوانه بن حکم (۲) وهب بن منبه (۳) شرحبیل بن سعد (۴) هشام بن محمد کلبی
- ۹- چه کسی تعالیم قرآن و رسول خدا (ص) را اساطیر الاولین خواند؟
(۱) عاص بن وائل (۲) ولید بن مغیره (۳) سهیل بن عمرو (۴) عقبه بن ابی معیط
- ۱۰- در کدام سوره دوبار از پیامبر (ص) با عنوان «امی» یاد شده است؟
(۱) کهف (۲) حجرات (۳) اعراف (۴) عنکبوت
- ۱۱- قدیم ترین توضیح و تفسیر در باب مسئله نزول قرآن از چه کسی است؟
(۱) محمد بن اسحاق (۲) وهب بن منبه
(۳) عبدالله بن عباس (۴) ابن شهاب زهری
- ۱۲- عبدالملک اموی برای حفظ وحدت حکومت اسلامی چه کاری انجام داد؟
(۱) فتوحات پراکنده در نواحی شرق را متمرکز کرد.
(۲) آزادی و اختیارات مسیحیان را در دربار محدود کرد.
(۳) ضمن برقراری صلح با رومیان، فراریان را تنبیه کرد.
(۴) استحکامات مرزی را تقویت کرد و قلعه های آنجا را تجهیز کرد.
- ۱۳- مهم ترین هدف خلافت عباسی از روی کار آوردن حکومت اخشیدیان چه بود؟
(۱) سرکوب قبایل شورشی افریقیه (۲) توسعه فتوحات ارضی در شرق افریقیه
(۳) زمینه سازی برای ورود به منطقه اندلس (۴) تقویت مصر در مقابل حملات فاطمیان به مصر
- ۱۴- احیای زبان و فرهنگ ایرانی در دوره سامانیان را به چه امری می توان تعبیر کرد؟
(۱) احیای قومیت ها (۲) تأثیر جریان شعوبی
(۳) گرایش های جدایی طلبانه (۴) مقابله با حملات نواحی شرقی

- ۱۵- کدام عامل در تضعیف اعتماد معتصم به ایرانیان تأثیر داشت؟
 (۱) زیاد شدن تعداد ترکان در خلافت عباسی
 (۲) نا آرامی‌های داخل بغداد به سبب چند دستگی
 (۳) استقلال طلبی مناطق مختلف ایران از عباسیان
 (۴) از بین رفتن هماهنگی انتظارات خراسانیان با منافع عباسی
- ۱۶- کدام یک از خلفای عباسی به مرض استسقاء در گذشت؟
 (۱) واثق (۲) متوکل (۳) مستنصر (۴) مسترشد
- ۱۷- در درگیری میان طاهریان و صفاریان، خلیفه عباسی جانب کدام یک را نداشت؟
 (۱) علویان (۲) صفاریان (۳) طاهریان (۴) خاندان عباسی
- ۱۸- مهم‌ترین مجادلات و مناظرات اهل کتاب با پیامبر (ص) در چه اموری بوده است؟
 (۱) مقابله با احکام جدید اسلام (۲) یکی بودن قبله‌ها و مذمت تغییر قبله
 (۳) انتساب به ابراهیم نبی - گمراه کردن مردمان (۴) تفکیک عالمان و راهبان دینی از مردم عادی
- ۱۹- مهم‌ترین اصلاحات خالد بن عبدالله قسری در خلافت هشام کدام مورد است؟
 (۱) سرکوب نیروهای مخالف خود (۲) جلوگیری از خودسری‌های سرداران اموی
 (۳) توسعه قدرت اقتصادی با توسعه راهها (۴) خشکاندن باتلاق‌های سواحل دجله سفلی
- ۲۰- طراح واقعی منشور گلخانه چه کسی است و این فرمان چه هدفی را دنبال می‌کرد؟
 (۱) سفیر انگلیس در عثمانی و ایجاد دولت نیرومند دارای نیروی دریایی
 (۲) سلطان عبدالمجید شامل تنظیمات و اصلاحات به سبک غربی با استفاده از متخصصان اروپایی
 (۳) سلطان سلیم سوم و ایجاد یک ارتش نیرومند دارای نیروی دریایی قوی و توپخانه با استفاده از افسران اروپایی
 (۴) مصطفی رشید پاشا اصلاحات مدنی در جامعه و ایجاد مرکزیت نیرومند و لائیک به سبک غربی
- ۲۱- کدام مطلب درباره یونس بن عبدالرحمن متوفی ۲۰۸ هجری صحیح است؟
 (۱) وی ایرانی و مناظراتی با معتزله و ابوحنیفه و خوارج داشت
 (۲) یکی از بزرگترین یاران امام جعفر بن محمد (ع) و از محدثان بزرگ شیعه بود.
 (۳) از یاران امام موسی بن جعفر (ع) که درباره او فرمودند: نشانه‌های دین را از یونس بگیرد.
 (۴) از یاران امام هادی (ع) بود و درباره کتاب وی فرمودند: همه مطالب آن حق و بر اساس دین من و پدران من نوشته شده است.
- ۲۲- دولت بنی مزید در کجا حکمرانی داشت و منبع مهم شناخت آنان کدام است؟
 (۱) در شام به پایتختی حمص، کتاب الکامل فی التاریخ ابن‌اثیر
 (۲) در شام به پایتختی حله، کتاب خریده القصر و جریده العصر عمادالدین کاتب
 (۳) در جنوب عراق به پایتختی بصره، کتاب المنتظم فی تاریخ الملوک و الامم ابن‌الجوزی
 (۴) در جزیره به پایتختی حلب، کتاب المناقب المزیديه فی اخبار الملوک الاسديه هبة‌الله ناصر حلی
- ۲۳- کدام مطلب درباره امّ عماره نسیمه درست است؟
 (۱) وی از مهاجران به سرزمین حبشه بود و در غزوات خیبر، فتح مکه و حنین شرکت کرد.
 (۲) وی از زنان انصار بود و در غزوه خندق و فتح مصر شرکت داشت و در هر دو زخمی شد.
 (۳) وی برای آب رسانی و مداوای مجروحان در غزوات شرکت داشت و در احد و یمامه زخمی شد.
 (۴) وی در محاصره اقتصادی و مهاجرت به حبشه و غزوات احد، خیبر و حنین شرکت داشت و در احد دست او قطع شد.
- ۲۴- کدام عبارت درباره برنامه توسعه اقتصادی رسول الله (ص) درست است؟
 (۱) تولید سرمایه و ایجاد کار و بازارهای موقوفه در تمامی شهرهای حجاز و یمن
 (۲) راهاندازی کاروان تجاری و بنیان بازار و وقف آن، بازداشتن از تخریب شهرها و محیط زیست.
 (۳) ایجاد امنیت سیاسی و اجتماعی در شبه جزیره و توجه به صنایع و اصناف و حرف با کمک نصاری نجران
 (۴) تنظیم و سرکشی به بازارها و نظارت بر نرخ کالاها و اوزن و ایجاد بازار در تمامی شهرهای شبه جزیره
- ۲۵- کدام منطقه اندونزی، محل ظهور نخستین جامعه اسلامی بود و در چه زمانی؟
 (۱) آچه - قرن ۱۳ میلادی (۲) جاوه - قرن ۹ میلادی
 (۳) مالایا - قرن ۱۵ میلادی (۴) باندا - قرن ۱۷ میلادی

- ۲۶- ابن رشد اندلسی در عهد کدام امیر می زیست؟
 (۱) عبدالرحمان سوم اموی
 (۲) عبدالرحمان بن تومرت
 (۳) عبدالرحمان بن محمد نصری
 (۴) یوسف بن عبدالؤمن مرابطی
- ۲۷- قرامطه احساء چگونه حجرالاسود را به جای اصلی بازگرداندند؟
 (۱) با فشار گروه های شیعی
 (۲) با حملات خلیفه عباسی
 (۳) با خواب نما شدن رهبر خود
 (۴) با وساطت خلیفه فاطمی مصر
- ۲۸- چرا عثمانی گری در شهر کوفه گسترش یافت؟
 (۱) حاکمیت فرمانداران اموی و ضد شیعی، تغییرات زیاد در اسکان قبایل، گرایش به قدرت بنی امیه
 (۲) از ابتدا تأسیس کوفه مهاجران قبایل گرایش به قریش داشتند و اشراف آنان متحد با حاکمان اموی بودند.
 (۳) تغییرات عبیدالله بن زیاد در محلات شهر، حاکمیت فرمانداران عثمانی و ضد شیعی بر شهر، نفوذ جاسوسان بنی امیه در شهر.
 (۴) بیشتر ساکنان محلات کوفه از قبایل مضر بودند، تغییرات فکری شیعیان سیاسی در عصر معاویه و حاکمیت فرمانداران عثمانی
- ۲۹- نقش دولت قطب شاهیان در فرهنگ و تمدن هند کدام است؟
 (۱) تأسیس شهر گلکنده به عنوان پایتخت و گسترش صنعت و هنر و گسترش زبان فارسی و هندو در دربار
 (۲) گسترش زبان و ادبیات فارسی و نگارش هزاران نسخه به زبان فارسی و روابط نزدیک با دربار ازبکان
 (۳) تأسیس حیدرآباد به عنوان پایتخت و بنای مکه مسجد، چهارمنار، مدارس علوم دینی، عاشورا خانه و بیمارستان
 (۴) تساهل نسبت به مذهب تشیع دوازده امامی و حضور سیاسی هندوئیسم و برگزاری مراسم عاشورا و عید غدیر و نیمه شعبان
- ۳۰- کدام مطلب درباره عمرو بن حرث مخزومی درست است؟
 (۱) از هواداران معاویه و دشمنان اهل بیت و جانشین زیاد و عبیدالله بر کوفه بود.
 (۲) وی از شیعیان سیاسی کوفه بود که گرایش اموی پیدا کرد و در دستگیری حجر بن عدی و شهادت دروغین علیه وی شرکت داشت.
 (۳) هنگام سبّ امام علی (ع) در مسجد کوفه، حجر بن عدی و یارانش او را سنگباران کردند، وی جانشین زیاد و مصعب بن زبیر بر کوفه بود.
 (۴) جانشین سعد بن ابی وقاص و مغیره بن شعبه و فرمانده نیروی انتظامی کوفه بود که بر ضد حجر بن عدی شهادت دروغین داد.
- ۳۱- کدام یک از متکلمان مسلمان، کتاب «اعلام النبوه» را در رد آراء و عقاید محمد بن زکریا نوشت؟
 (۱) حسن بصری (۲) ابوحاتم رازی (۳) ابوالحسن خیاط (۴) ابن راوندی
- ۳۲- کدام مطلب درباره میراث فرهنگی دولت بنی حمّود صحیح است؟
 (۱) حمایت از محدثان و فقه های شیعه مهاجر به اندلس
 (۲) حمایت از شاعران شیعی برجسته که به بیان افکار شیعی، مناقب و مدح اهل بیت می پرداختند.
 (۳) حمایت از دانشمندان شیعه مهاجر به اندلس و نگارش دهها کتاب کلامی درباره امامت شیعه
 (۴) خود از شاعران شیعی برجسته بودند که با بیان افکار شیعی دیوانهایی در مدح اهل بیت سرودند.
- ۳۳- کدام یک از اقدامات تیمور، موجب توجه بیشتر حکومت های اروپایی به وی شد؟
 (۱) حمله به هند و فتح دهلی
 (۲) حملات متعدد به قلمرو ممالیک مصر
 (۳) حمله به عثمانی و به اسارت گرفتن بایزید
 (۴) تلاش برای فتح قلمرو امپراتوری روم شرقی
- ۳۴- کدام یک از سلسله های محلی عراق و شام، با فاطمیان ارتباط داشتند؟
 (۱) عقیلیان، مرادسیان، مزیدیان
 (۲) حمدانیان، مزیدیان، بویهیان
 (۳) سلاجقه شام، قرامطه، مرادسیان
 (۴) مرادسیان، بویهیان، عقیلیان
- ۳۵- این وصف که «هیچ کس با علی بن ابی طالب قابل مقایسه نیست» از کیست؟
 (۱) عمرو بن عبید
 (۲) احمد بن حنبل
 (۳) محمد بن ادریس شافعی
 (۴) نعمان بن ثابت (ابوحنیفه)
- ۳۶- عبارت «المجوس هذه الامة» در کلام منسوب به پیامبر اسلام (ص)، به کدام یک از فرق کلامی اشاره دارد؟
 (۱) مرجئه (۲) قدریه (۳) جبریه (۴) معتزله

- ۳۷- کدام مطلب در رابطه با نظریه روزبهان خنجی، درباره وظایف امامت و رهبری درست است؟
 (۱) دفاع از مقدسات اسلامی، علم به اصول دین و اجرای عدالت.
 (۲) اجرای فرمانها و احکام شرع در میان مسلمانان، دفاع از دین در برابر کفار
 (۳) دفاع از سرزمینهای اسلامی، اجرای عدالت و محرومیت از امامت به واسطه فسق
 (۴) گرفتن حق مظلومان، دفاع از سرزمینهای اسلامی، محرومیت از امامت به سبب فسق و فجور
- ۳۸- کدام مطلب درباره اندیشه سیاسی امام علی (ع) درست است؟
 (۱) در نظریه امام علی (ع) قدرت ناشی از اراده مردم است.
 (۲) امام علی (ع) برای امام مشروعیت دینی و علم و برای اعمال نص، مقبولیت قائل بود.
 (۳) امام علی (ع) وظیفه حاکم اسلامی را اصلاح شهرها و پیاده کردن نشانههای دین و مشورت با مردم می دانست.
 (۴) امام را وصی و وارث انبیا و حامل نور نبوت می دانست و اجرای حکم خداوند، مشورت با مردم را از وظایف حاکم اسلامی دانست.
- ۳۹- مفهوم اندیشه «قدریه» در کلام اسلامی، کدام است؟
 (۱) قدرت و اختیار انسان در خلق اعمالش
 (۲) نفی قدرت و تأثیر انسان در فعل خود
 (۳) تقسیم فعل انسان به اضطراری و اختیاری
 (۴) قدرت و تقدیر الهی در خلق اعمال انسان
- ۴۰- رکن اصلی و ستون فقرات رسایل اخوان الصفا، کدام است؟
 (۱) هرمس گرایی متاخر یونانی
 (۲) التقاط نو فیثاغورثی دین و فلسفه
 (۳) نمادگرایی عددی و نگرش ریاضی
 (۴) نمادگرایی باطنی و نگرش صوفیانه
- ۴۱- مرکز اصلی طریقت سهروردیه در کدام منطقه شبه قاره هند بود؟
 (۱) مولتان (۲) دکن (۳) آجمیر (۴) بیجاپور
- ۴۲- کدام شخص در مدح حرم رضوی شعر سروده است؟
 (۱) جاحظ بصری (۲) هلال صابی (۳) مبتنی شاعر (۴) صاحب بن عبّاد
- ۴۳- وجود چه کسی در قرن هشتم هجری به تبلور مجدد عقاید سلفی کمک کرد؟
 (۱) احمد بن حنبل (۲) محمد بن عبد الوهاب (۳) احمد بن تیمیه (۴) عبدالله بن ابی بکر رازی
- ۴۴- مهم ترین اعتقادات غالبانه منسوب به محمد بن نصیر رهبر نصیریست چیست؟
 (۱) ادعای صحت امامت جعفر بن محمد (ع)
 (۲) ادعای مهدویت علی بن موسی الرضا (ع)
 (۳) ادعای توقف امامت در امام موسی کاظم (ع)
 (۴) ادعای الوهیت و نبوت امام علی النقی (ع)
- ۴۵- کدام یک از افراد به مجدد الف ثانی مشهور است؟
 (۱) محمد باقی الله (۲) شیخ احمد سرهندی (۳) شاه ولی الله دهلوی (۴) عبدالحق محدث دهلوی
- ۴۶- مدافع اندیشه اعاده حیثیت مسلمانان در هند با مجهز شدن به دانش غربی چه کسی بود و کدام دسته از علما با وی مخالفت داشتند؟
 (۱) سیر سید احمدخان - دیوبندیه
 (۲) احمد رضا خان بریلوی - علیگره
 (۳) شاه اسماعیل دهلوی - قادریه
 (۴) شیخ رشید رضا کنگوهی - چشتیه
- ۴۷- کدام کتاب به رد تناسخ پرداخته است؟
 (۱) اشارات علامه حلی
 (۲) شرح مقاصد تفتازانی
 (۳) تجرید الاعتقاد امام محمد غزالی
 (۴) انوار الملکوت خواجه نصیر طوسی
- ۴۸- مهم ترین تأثیر کرامیه در کدام نواحی بوده است؟
 (۱) مردم بربر نواحی شرقی افریقه
 (۲) نواحی کوهستانی مسیحی نشینی اندلس مسلمان
 (۳) نواحی روستایی خراسان و غور در آسیای میانه
 (۴) پیروان طریقت های آناتولی و آسیای صغیر
- ۴۹- تفاوت خوارج نجدات با ازارقه در چیست؟
 (۱) حلال شمردن قتل کودکان
 (۲) محترم دانستن خون مسلمانان
 (۳) مشرک دانستن مرتکب گناه صغیره
 (۴) امکان ارتکاب گناه کبیره و صغیره توسط پیامبران

- ۵۰- کدام مطلب درباره نظریه امام غزالی درست است؟
 (۱) امامت به دلیل نداشتن خصوصیات لازم مرده است.
 (۲) ادامه حیات دین مبتنی بر ویژگی‌ها و خصوصیات پیامبر (ص) است.
 (۳) فقیه می‌تواند قدرت موجود را به جای هرج و مرج و توقف زندگی اجتماعی تصدیق کند.
 (۴) امام جانشین پیامبر (ص) است و ماموریت او پاسداری از دین و ریاست بر امور دنیاست.
- ۵۱- اختلاف شیعه با معتزله در حکم امر به معروف و نهی از منکر چیست؟
 (۱) امامیه آن را به دلیل کتاب خدا و سنت واجب می‌دانند، معتزله به حکم عقل
 (۲) امامیه زمان و مکانی برای آن نمی‌شناسند معتزله به تشخیص عقل موکول می‌کنند.
 (۳) امامیه در زمان غیبت آن را واجب می‌دانند معتزله در شرایط ظلم حکومتی
 (۴) امامیه آن را ناشی از وظایف حکومت می‌دانند معتزله ناشی از حکم عقل
- ۵۲- کدام مورد به رونق مجدد معتزله کمک کرد؟
 (۱) فضای آزاد اندیشی ایجاد شده توسط آل بویه
 (۲) نضج و رشد اندیشه ماتریدیه در شرق و غرب اسلامی
 (۳) حمایت صاحب بن عباد و ابن العمید از اندیشه‌های اشعری
 (۴) ارائه تعلیمات در مدارس نظامیه بغداد و نیشابور مطابق مذهب اشعری
- ۵۳- نخستین گروه واقفه چه می‌گفتند؟
 (۱) رسول خدا (ص) تنها سه امام را به اسم وصی و حجت خود قرار داده است.
 (۲) پس از رحلت امام باقر (ع) گروهی محمد نفس زکیه را قائم و مهدی می‌دانستند.
 (۳) منکران رحلت امام کاظم (ع) که می‌گفتند او زنده است و نمی‌میرد و او مهدی قائم است.
 (۴) امام جعفر صادق (ع) زنده است و نخواهد مرد تا هنگام ظهور حکومت را به دست گیرد.
- ۵۴- حضور و نفوذ مرجئه جبریه در کدام قیام بیشتر نمود داشت؟
 (۱) زید بن علی
 (۲) یزید بن مهلب
 (۳) عبدالله بن معاویه
 (۴) عبدالرحمان بن محمد بن اشعث
- ۵۵- مهم‌ترین رکن اعتقاد فرقه یزیدیه خارجی چیست؟
 (۱) خداوند در وجود یزید بن ابیسه متجلی است.
 (۲) مخالفان آنان کفار دائمی هستند اگر چه از خوارج باشند.
 (۳) خداوند پیامبری از عجم خواهد انگيخت
 (۴) ازدواج با فرزند زادگان به دلیل ذکر شدن در قرآن مباح است.
- ۵۶- کدام عبارت درباره نظریه عبدالرحمن بن خلدون درست است؟
 (۱) جمهوریت برای بشریت مطلقاً ضرورت دارد.
 (۲) عصبیت استوار بر خویشاوندی برای حفظ دین ضروری است.
 (۳) سازمان اجتماعی ضرورت دارد و اجتماع جز از مجرای دولت قادر به ادامه حیات نیست.
 (۴) قانون طبیعی دوران بلوغ و استیلا، خودکامگی، افول قدرت، انحطاط و سقوط فقط شامل شمال آفریقا است.
- ۵۷- مهم‌ترین اشتراک جنبش‌های شیعی و خارجی سده دوم هجری چیست؟
 (۱) مخالفت با قاعدی‌گری
 (۲) داشتن موضع ضد اموی
 (۳) بهره‌گیری از عقاید نجات بخشی
 (۴) بازگرداندن حکومت به اهل بیت
- ۵۸- عقیده مالک بن انس در مورد قدریه چه بود؟
 (۱) آنان را تکفیر می‌کرد.
 (۲) آنها را مذمت می‌کرد.
 (۳) عقیده آنها را مردود می‌دانست.
 (۴) در مورد طعن و ذم آنها چیزی نگفت
- ۵۹- مؤلفه اساسی اصل «الوعد و الوعید» در آموزه‌های معتزله چیست؟
 (۱) دامنہ ایمان، اعمال را هم در برمی‌گیرد.
 (۲) مومن و کافر نبودن مطلق هر مسلمان
 (۳) نفی قضا و قدر به دلیل ضروری بودن عدالت
 (۴) هر گناهکار غیر تائب برای همیشه آتش جهنم را خواهد چشید

- ۶۰- مردم کوفه در نامه‌های خود به امام حسین (ع) چه چیزی تقاضا کردند؟
 (۱) امامت و رهبری جامعه
 (۲) جنگ با دشمن سرکش و غاصب
 (۳) جنگ با حاکمی که برگزیدگان امت را می‌کشد.
 (۴) جنگ با کسی که مال خدا را به ناحق گرفت و بدون رضایت امت حکومت کرد.
- ۶۱- دوره «ام‌الادوار» در مکتب ماتریدیه همزمان با کدام حکومت تلقی می‌شود؟
 (۱) حکومت غوریان و خوارزمشاهیان
 (۲) حکومت شیانی در ماوراءالنهر
 (۳) حاکمیت عثمانی در آسیای صغیر و آناتولی
 (۴) ورود و حاکمیت اسلام در آسیای مرکزی
- ۶۲- کدام یک از متکلمان شیعه در عصر امام سجاد (ع) تربیت شده‌اند؟
 (۱) هشام بن حکم
 (۲) یونس بن یعقوب
 (۳) قیس بن ماصر
 (۴) حارث بن اعور همدانی
- ۶۳- نقد عضدالدین ایجی، بر کدام بخش از مکتب اشعری است؟
 (۱) مقابله با شبهات
 (۲) تأمل و تفکر صوفیانه
 (۳) حوزه‌های کلامی - اخلاقی
 (۴) بحث صفات باری تعالی
- ۶۴- نخستین مأخذ موجود، که در مورد مرجئه صحبت کرده کدام است؟
 (۱) نامه‌های نفس زکیه به منصور
 (۲) نامه‌ای از حسن بن محمد بن حنفیه
 (۳) سخنان مختار ثقفی در مقابل زبیریان
 (۴) نامه معاویه بن عبدالله به زیاد بن ابیه
- ۶۵- احتمال پیدایی اندیشه قدری، نخستین بار در کدام منطقه و شهر داده شده است؟
 (۱) عراق - بصره
 (۲) حجاز - مدینه
 (۳) شام - دمشق
 (۴) خوزستان - کسکر مکرم
- ۶۶- نخستین بار عقیده خلق قرآن توسط چه کسی و در کجا مطرح شد؟
 (۱) معبد جهنی - مدینه
 (۲) سوسن نصرانی - بصره
 (۳) جعدبن درهم - دمشق
 (۴) جهم بن صفوان - کوفه
- ۶۷- به نظر شهرستانی نخستین بار در چه زمانی میان امت مسلمان اختلاف افتاد؟
 (۱) در تقسیم غنائم جمل
 (۲) در مکان دفن پیامبر(ص)
 (۳) در میرا بودن یا نبودن پیامبر(ص)
 (۴) در بیماری و پس از رحلت رسول‌الله (ص)
- ۶۸- مهم‌ترین منبع برای دریافت اعتقادات امامت شیعیان در طول زندگی امام ششم کدام کتاب است؟
 (۱) تجرید العقاید خواجه طوسی
 (۲) رساله الاعتقادات شیخ طوسی
 (۳) اصول الدین عبدالقاهر بغدادی
 (۴) رساله الغفران - ابوالمعالی معری
- ۶۹- اصحاب رأی به پیروان چه کسی گفته می‌شود؟
 (۱) پیروان داود اصفهانی
 (۲) پیروان ابراهیم بن خالد
 (۳) پیروان محمدبن ادریس شافعی
 (۴) پیروان ابوحنیفه نعمان بن ثابت
- ۷۰- کدام عبارت از مشخصه‌های تفکر غالیان است؟
 (۱) اندیشه تشبیه: روح از بدن انسانی به بدن انسان دیگر منتقل می‌شود.
 (۲) اندیشه حلول روح الهی و مجسم شدن این روح در وجود امام
 (۳) اندیشه الحاد و اباحی‌گری: غالیان واجبات را انجام می‌دادند ولی محرمات را ترک نمی‌کردند.
 (۴) اندیشه نبوت مستمر: روح نبوت حقیقتی واحد است و در یک فرد ظهور می‌کند.
- ۷۱- تفاوت میان وقایع نگاری و تاریخ‌نگاری علمی چیست؟
 (۱) وقایع‌نگاری مبتنی بر نظم و انسجام قابل اطمینان است.
 (۲) تفاوت در روش‌های پژوهش و بینش و مبانی معرفتی مورخ است.
 (۳) وقایع‌نگاری ارائه بیان‌های متعدد از پدیده‌های تاریخی است.
 (۴) تاریخ‌نگاری مطالعه مجزا، انتزاعی و تقسیم شده تک تک رخدادهاست.
- ۷۲- کدام یک از عوامل موثر در تحلیل رخدادهای تاریخی است؟
 (۱) تاریخ‌نگاری باز آفرینی ذهنی و تحلیلی محقق تاریخ نیست.
 (۲) در تحلیل یک حادثه و شناخت بسترها و مقدمات و ریشه‌یابی تحولات تنها با تکیه بر منابع مکتوب میسر می‌شود.
 (۳) بدون بررسی منطقی میزان نقش آفرینی بازیگران و عوامل بیرونی نمی‌توان تاریخ را بازسازی کرد.
 (۴) علت العلل همه تحولات داخلی و خارجی ناشی از برنامه‌ها، رفتارها و سیاست‌های قدرت‌های سلطه‌گراست.

- ۷۳- تحلیل محتوا را می‌توان از کدام دسته روش‌های تحقیقاتی به شمار آورد؟
 (۱) کیفی (۲) توصیفی (۳) کمی (۴) نقادانه
- ۷۴- دو شرط عمده مورخ در تاریخ نویسی مسلمانان چیست؟
 (۱) مشیت و ضبط (۲) عدالت و ضبط (۳) مشیت و قانون (۴) عدالت و قانون
- ۷۵- کدام عبارت در مورد فرضیه در تحقیقات تاریخی دلالت دارد؟
 (۱) عبارتی در تناقض با متغیر وابسته (۲) عبارتی برآمده از متغیر مستقل
 (۳) عبارتی غیر قابل ابطال و صرفاً اثبات شدنی (۴) عبارتی ناشی از گمانه‌زنی در بررسی متغیرها
- ۷۶- پیشینه پژوهش، ناظر به کدام تعریف می‌باشد؟
 (۱) همه منابع و مآخذ مرتبط با موضوع
 (۲) تحقیقات و پژوهش‌هایی درباره یک موضوع
 (۳) مطالعه منابع دست اول و نقد آنها در پژوهش
 (۴) آثار و نوشته‌هایی که شاخص‌های تحقیق از آن اخذ می‌شود.
- ۷۷- در نقد راوی در مباحث روش تحقیقی کدام دسته از عوامل عدالت راوی را زیر سوال می‌برد؟
 (۱) غفلت - اشتباه، اهمال (۲) دوری از استدلال و حدس
 (۳) سفاهت، بدعت، کذب (۴) خلط مطلب - دوری از فرضیات
- ۷۸- کدام بیان در تحلیل رخداد‌های تاریخی به روش استقرایی صحیح است؟
 (۱) بهره‌گیری از روش‌های مبتنی بر رؤیت لازم است.
 (۲) تأکید بر نقش فرد و ساختارها عنصر اصلی تحقیق است.
 (۳) داشتن نگاه فرایندی و دنبال کردن تأثیرات لازم است.
 (۴) داشتن نگاه جزئی نگر و روش‌مند به رخدادها ضروری است.
- ۷۹- کدام عبارت نشان دهنده عرصه نزدیک شده مطالعات علوم انسانی به علوم طبیعی است؟
 (۱) تحقیق و پژوهش در حوزه تاریخ علوم مختلف
 (۲) توجه به نقش بازیگران و ساختارها در مطالعات تاریخی
 (۳) نگاشتن تحقیقاتی بی‌توجه به عنصر زمان در بروز وقایع
 (۴) داشتن مدل تحلیلی و تعمیم پذیر دانستن برخی ابعاد تحولات تاریخی
- ۸۰- حس استمرار در معرفت تاریخی ناظر به کدام مورد است؟
 (۱) احساس تاریخ ملی بر خلاف تاریخ دودمانی و تاریخ محلی موجب حس استمرار می‌گردد.
 (۲) کنجکاو تاریخی و آرزوی استقرار هویت جامعه با اصل قرار دادن شجره‌نامه و نسب‌نامه‌ها موجد معرفت تاریخی است.
 (۳) حس انسانیت مشترک، ما بخشی از مجموعه‌ای هستیم که طی قرن‌ها پیش از تولد تا مدتها پس از مرگ ما جریان دارد.
 (۴) روایت و انسجام در تحقیقات معطوف به رویدادهای ملی بسیار کمتر از تاریخ دودمانی و تاریخ محلی موجب حس استمرار می‌گردد.
- ۸۱- کدام مورد جزو کتابهای کلامی - تاریخی شیعی محسوب می‌گردند؟
 (۱) الشافی فی‌الامامه اثر سید مرتضی و تلخیص الشافی اثر شیخ طوسی
 (۲) کتاب کمال‌الدین محمد بن حسین بابویه قمی (صدوق) و شرح الاخبار قاضی نعمان
 (۳) کتاب الغیبه نعمانی و کتاب عیون اخبار الرضا (ع) اثر محمد بن حسین بابویه قمی (صدوق)
 (۴) عیون اخبار الرضا (ع) اثر محمد بن حسین بابویه قمی (صدوق) و کتاب عیون الاخبار ابن قتیبه دینوری
- ۸۲- کدام عبارت درباره طبقات نگاری، درست است؟
 (۱) به معنای دسته‌بندی مکانی افراد است و فقط اختصاص به علوم ادبی دارد مثل طبقات النحویین زبیدی
 (۲) در اصطلاح نسل و معادل دوره است و بیشتر اختصاص به علوم ادبی و دینی دارد مثل طبقات المفسرین سیوطی
 (۳) به معنای دوره و لایه و دسته‌بندی است و بیشتر به علوم تجربی اختصاص دارد مثل طبقات الاطباء ابن ابی اصیبعه
 (۴) به معنای دسته‌بندی و قفسه‌بندی نسلی می‌باشد و فقط اختصاص به علوم ادبی دارد مثل طبقات الشعرا ابن سلام

- ۸۳- کدام عبارت درباره کتاب الفصل فی الملل و الاهواء و النحل درست است؟
 (۱) عبدالقاهر بغدادی در این کتاب به بررسی فرقه‌های اسلامی پرداخته است.
 (۲) ابن حزم اندلسی هم ادیان و هم فرقه‌های گوناگون اسلامی را بررسی کرده است.
 (۳) عبدالله بن محمد ناشی اکبر در این کتاب به بررسی آیین یهود و مسیحیت و فرقه‌های اسلامی پرداخته است.
 (۴) ابوالحسن ملطی شافعی در این کتاب به بررسی فرقه‌های اسلامی پرداخته است.
- ۸۴- کدام عبارت درباره فرهنگنامه‌های تاریخی و تراجم درست است؟
 (۱) تمامی این فرهنگنامه‌ها اطلاعات تاریخی را بر اساس نام شهرها نگاشته‌اند.
 (۲) این فرهنگنامه‌ها اطلاعات تاریخی را در ذیل نام افراد بر اساس ادوار تاریخی نگاشته‌اند.
 (۳) شرح مبسوطی از حیات فکری و مذهبی و فعالیت‌های آموزش و علمی جهان اسلام است.
 (۴) این کتب اطلاعات تاریخی را در ذیل نام افراد به ترتیب الفبایی به شکل ادوار تاریخی دولت‌ها نوشته‌اند.
- ۸۵- کتاب المجدی از کیست و درباره چه موضوعی است؟
 (۱) اثر ابوالحسن علی بن محمد العمری درباره انساب علویان است.
 (۲) اثر مصعب بن عبدالله زبیری و درباره انساب قریش می‌باشد.
 (۳) اثر هشام بن محمد بن سائب کلبی و درباره انساب طالبیان است.
 (۴) اثر احمد بن حزم اندلسی و درباره انساب عمومی قبایل عرب است.
- ۸۶- یکی از مهم‌ترین کتب رجالی موجود شیعه کدام است و نویسنده آن کیست؟
 (۱) طبقات الامامیه اثر ابن ابی طیّ کوفی
 (۲) سیر اعلام النبلاء اثر شمس الدین ذهبی
 (۳) اختیار معرفة الرجال (رجال کشی)، اثر شیخ طوسی
 (۴) تاریخ الموالید و وفیات اهل بیت نوشته احمد بن محمد فریانی
- ۸۷- کدام یک از منابع، بیشترین شرح حال زنان صحابه را دارا می‌باشد؟
 (۱) الاصابه فی تمییز الصحابه اثر ابن حجر عسقلانی
 (۲) الاستیعاب فی اسماء الاصحاب ابن عبد ربه
 (۳) معرفة الصحابه محمد بن اسحاق مشهور به ابن منده
 (۴) معجم الصحابه ابولقاسم عبدالله بن محمد بن عبدالعزیز بَغَوی
- ۸۸- کدام مطلب درباره موسی بن عقبه اسدی (متوفی ۱۴۱ هجری) درست است؟
 (۱) از مغازی نگاران و از تابعین که برخی صحابه را ملاقات کرده بود.
 (۲) از سیره و مغازی نگاران نخستین و کثیر الحدیث ولی محدثان او را تکذیب کرده‌اند.
 (۳) از سیره‌نگاران نخستین و فقیه و عالم به جرح و تعدیل ولی محدثان او را تکذیب کرده‌اند.
 (۴) از دست نوشته‌های ابن عباس سود برده و عالم به حدیث و فقه و سیره و صاحب کتاب فتوح عراق بود.
- ۸۹- کدام عبارت درباره خاطره‌نگاری‌های تاریخی درست است؟
 (۱) معمولاً بدون جانبداری و برجسته کردن نقش خود و نزدیکان با توجیه و تبرئه آنها نگاشته شده‌اند.
 (۲) حاوی تجارب شخصی، نویسندگان آنها را درباره رخدادهایی که مستقیماً در آن دخالت نداشته‌اند، نوشته‌اند.
 (۳) محتوای همه خاطرات بیان رخداد‌های خاص سیاسی که محور آن برخوردهای نویسنده و تفسیر آنهاست.
 (۴) برخی کارگزاران سیاسی و مقامات فرهنگی و اجتماعی خاطرات خود را به صورت مکتوب و روزشمار نگاشته‌اند.
- ۹۰- کدام یک از افراد، نخستین بار به طبقات نگاری در دنیای اسلام شناخته شده است؟
 (۱) محمد بن سعد (۲) هیشم بن عدی (۳) شرحبیل بن سعد (۴) عبیدالله بن ابی‌رافع

